

Евгений Бородин

**ОДНОГО РАЗУ
В ЛОЗОВОМУ**

Едуард Богуш

Одного разу в Лозовому

«Мультимедийное издательство Стрельбицкого»

Богущ Е.

Одного разу в Лозовому / Е. Богущ — «Мультимедийное издательство Стрельбицкого»,

У центрі роману так званий «перший хлопець на селі» Василь Шибко, на прізвище Шибеник. Василь створює навколо себе щось на кшталт козацького осередку і, маючи військовий досвід війни в Афганістані, дає відсіч міським бандитам, які обклали маковою та конопляною даниною усі навколишні села. Захистивши односельців, Василь непомітно для себе стає єдиною реально діючою владою, якою колись були на селі козацькі сотники. Усяка влада розтліває людину. Не уник цього і Василь. Не всім встановлений Василем порядок був до вподоби і дехто схотів, усунувши отамана, стати до влади. Підступ, зрада і от Василь, тікаючи від судової справи, покидає рідні місця, аж на далекі десять років. Але ці події були тільки зав'язкою, основна драматургія почалась після повернення отамана до рідної оселі.

© Богущ Е.

© Мультимедийное издательство
Стрельбицкого

Едуард Богуш

Одного разу в Лозовому

Якщо подивитись на нашу дорогу з борту літака, то вона буде прямісінька-прямісінька, наче стріла. Саме такі гарні траси ще за радянських часів прокладали за наказом військових. І було це приблизно так. Років через десять після Великої Вітчизняної війни один поважний військовий начальник, прискіпливо дивлячись на мапу нашого району сам себе спитав: «А як це наші танки можуть швидко потрапити із залізничного пункту «А» до стратегічного пункту «Б»?» Обійшовши навколо столу двічі чи тричі, він вигукнув: «А ось так!» і проклав олівцем прямісіньку лінію від точки «А» до точки «Б».

Згодом цю лінію включили до плану стратегічної перебудови країни. Таким чином, наприкінці шістдесятих років двадцятого століття біля села Лозовий Яр, а точніше, за півтора кілометри від нього, проклали гарну бетонну дорогу. І дай Боже здоров'я тому начальнику, бо забуте усіма радянськими п'ятирічними планами село Лозовий Яр почало розквітати.

Але по-справжньому селянам Лозового Яру поталанило не один раз, а двічі. Бо, по-перше, усі селяни відтепер за будь-якої погоди могли їхати до районного центру і навіть до Києва та продавати там все, що може виробляти їхнє приватне господарство, а по-друге, повторюю, дорога пройшла не через село, а поруч із ним, тобто не зачепивши ані городів, ані садів цього благословенного краю. Скажете, що ж тут такого? А не всім так пощастило, як лозовчанам. Наприклад, у селі Бичкове, що на двадцять чотири кілометри на захід, дорога перетнула село впоперек. Мало, того що одинадцять дворів перенесли з центру на околицю, та ще й ті, хто залишився на своїй садибі, звикали до повсякденного гуркоту машин, які вдень і вночі перетинали село.

Взагалі, можна було прокласти дорогу і краєм села Бичкове. Стратегічні плани від цього зовсім не постраждали б, але хто ж наважиться псувати пряму лінію великого військового начальника? За тих часів про таке навіть думати боялись, не те що говорити.

І це ще не все. Дорога перетнула не тільки село Бичкове, але й русло маленької річки Білявки, що була західним кордоном Лозового Яру. Тобто річкою це болото називали тільки старі люди, яким ще їхні діди розповідали, що начебто колись, ще за царя Миколи Білявкою тягли невеличкі баржі, і буцімто на цих баржах сюди возили пісок та цеглу для будівництва, а вивозили пшеницю та буряки.

Кожен, хто приїздив до Лозового Яру, завжди ввічливо слухав байку про судноплавство Білявки, але дізнавшись від сільських рибалок, що у найглибшому місці Білявки буде не більше, ніж по груди доярці Ганні, починав у цьому сумніватись.

Чому саме Ганні Білявка стала по груди? А тому, що у віці вісімнадцяти років Ганна дізналась, що її Опанас, якого вона чекала з армії, до рідного села більше не повернеться! А прямісінько з військової частини де він проходив строкову службу поїде до міста Одеси, де має намір вступити до морського училища, і після його закінчення плавати на чорноморських пароплавах. Ось така собі звичайна новина для всіх інших стала горем для молодой та квітучой дівчини Ганни. А тому пішла вона топиться у Білявку.

Ходила Ганна по ній, ходила, блукаючи очеретом та розшукуючи найглибше місце, та так його і не знайшла. А коли холодна вода трохи вгамувала розпач покинутой дівчини, і Ганна вийшла на берег, то кілька хлопців, які вудкою гнобили дрібного карасика, помітили, що плаття Ганни було вогким і прозорим тільки до середини грудей. Ось у такий простий спосіб селяни і дізнались, якої глибини є Білявка.

Потім, років через шість після цієї події, Семен із тракторної бригади, але не той Семен, що потім став головою сільради, а той, що з матір'ю жив у дальньому кутку села біля пасічника діда Михайла, вирішив поставити сітку на рибу та запросив Ганну показати йому, де знахо-

диться найглибше місце на Білявці. Ганна охоче визвалась допомогти. Піймав тоді Семен рибу чи ні, достеменно не відомо, але у вересні того ж року Семен і Ганна побралися та стали жити разом.

Та справа не в тому, що Ганна з Семеном побралися, а в тому, що хоч і течії в цій річці ніхто не бачив, а через сім років Білявка, яку нова дорога перетнула впоперек, таки розмила цей дорожній насип.

Ще з початку, коли пустили дорогу, селяни помітили, як рівень води в криницях Лозового Яру став падати. Почухали хлопці потилицю, а куди подінешся, стали додавати круги у колодязі, щоб знов дістатися до води. І ось, коли майже все село на півтора-два метри заглиблює свої криниці, навесні Білявка розмила дорогу, і рівень води знову поновився.

Понаїхали з Києва різні комісії та почали вивчати, який біс тут оселився. І що ви думаєте, з'ясували? Білявка – таки річка, а не болото! Позакладали будівельники під дорогу прямокутні бетонні труби, вмурували їх як слід, і закатали нову дорогу. Але все одно з того часу і дотепер на узбіччі майже всієї дороги, що іде од Білявки і до повороту на Лозовий Яр, вузькою смужкою кожен рік з весни і майже до липня стоїть вогка багнюка, де панують жаби та вужі.

А навіщо я це розповідаю? Так, тягну час. Бо ось-ось на дорозі, про яку я вам стільки напаякав, повинен з'явитись головний герой моєї розповіді Василь Шибко. Він, бідолашний, майже десять років не був удома. Вештався по чужих краях та так загулявся, що батьки і слід його загубили. І от, нарешті, з першої ж нагоди Василь рушив додому, бо хай там як, а своя хата це той корінь, який прив'язує людину до Землі-матінки. І будь ти хоч вченим, хоч воїном чи дослідником космосу, але як нема тобі куди повернутись після мандрів та завоювань, як нема кого пригорнути до серця, нема кому показати досягнення чи передати спадок – все твоє життя марне і сенсу в ньому нема аж ніякого. Досвід і здобуток розтягнуть чужі люди, а Господь подивиться на тебе, як прийматиме у лоно своє, і скаже: «Що ж це ви, дядьку, танцювали, танцювали і не вклонилися?»

О, нарешті! З'явився старенький ГАЗон, який везе нашого героя додому. Ця машина ще та машина. Не одного голову колгоспу пережив цей ГАЗон, поки не потрапив у руки Миколи, давнього друга Василя. Але за машину іншим разом, бо герой мій вже під'їжджає.

Вони зустрілись на вокзалі в Прилуках, коли Микола вантажив добрива. Хлопці привітались, як давні друзі. Дорогою згадали старі часи: і як до армії коней пасли, і як парубкували, дорослішали, і про те, що робили, як стали дорослими. Але теми відсутності Василя та його мандрів не торкались. Бо за зовнішнім виглядом та поглядом друга Микола відчував, що це болюча тема, і тому, як тоді казали, не став пхати свого п'ятака. Надто видатною постаттю колись був Василь у цих краях. Микола хоч і був на півтора роки старшим од Василя, але саме Василь був ватажком їхньої парубочої банди. У чоловіків стосунки отамана і козака – це святі стосунки, і проносяться вони крізь все життя, звичайно, якщо отаман заслуговує на таку повагу.

Не доїхавши метрів триста до повороту на село, ГАЗон рипнув гальмами і зупинився.

– То, може, додому підкинути? – запропонував Микола.

– Ні... Хочу полем, навпростець. За землею скучив, та й обдивитись треба що до чого. Василь стрибнув на узбіччя і перед тим, як грюкнули двері, попрощався.

– Привіт дружині! Ще побачимось!

Римнув мотор, і ГАЗон поїхав далі.

Відтепер Василь вже не поспішав. Була середина червня, стояли ще зелені, дбайливо засіяні поля. Від Білявки та придорожньої калюжі несло болотом, а з поля стиглою травою. Це були запахи його дитинства. На мить згадались друзі, дні і ночі, проведені на Білявці. О, як йому цього не вистачало всі ці десять років!..

Сказати, що Василь став іншим, то ні. Той самий зріст метр вісімдесят чотири, стрункий та гнучкий стан із потужними плечима, хіба що рання сивина побила його чорняві кучері, але очі... Так, очі, які раніше дивились на життя впевнено і навіть грайливо, тепер були втомлені і напружені. Він і досі не міг повірити, що всі ці негаразди, пастки і випробування, які дістались на його долю, тепер позаду.

Ось і зараз Василь стояв майже спиною до дороги, але боковий зір автоматично зафіксував появу легковика. Не обертаючись на дорогу, той самий зір зафіксував, що за кермом жінка, поруч дитина, на задньому сидінні стара бабуся. І яке йому діло до цих людей? Війна, розвідка, полон, втеча все було позаду, але звичка бачити, що діється навкруги, залишилась.

Василь зачекав, доки легковик проїде, і тільки потім рушив. Він взяв трохи праворуч, де був перехід через калюжу. Кожен камінчик, кожна травинка, кожен сонячний зайчик, що відбився в болоті, були його, рідними і до болю своїми. Василь помітив на березі велику зелену жабу. Жаба грілася на сонечку. Круглі жаб'ячі очі уважно стежили за кожним рухом незнайомця.

– Що, зелена, впізнаєш мене? – звернувся Василь до жаби, наче до давньої подруги. Але жаба ніяк не реагувала на дружнє звернення і продовжувала сидіти, лупаючи очима.

Поруч, по поверхні калюжі пропливла маленька голівка вужика. Поки Василь дивився на вужика, жаба стрибнула у воду.

– Ясно, не впізнаєш, – зробив висновок Василь, і з сумом додав, – де ж тобі, зеленій, тут аби родичі впізнали.

Перші приємні враження послабили внутрішню напругу Василя. Він навіть посміхнувся і, закинувши армійську торбу на спину, рушив неораною смужкою землі, яка відокремлювала захарашений верболозом яроч від поля з буряками. Пройшовши метрів двісті, він пірнув у ярочу і по вузькій стежечці вибрався з іншого її боку, де було пасовисько, а трохи далі стояв колишній колгоспний яблуневий сад. Василь планував через сад вийти до левади і вже левадою, так, щоб не звертати на себе зайвої уваги, дістатися до рідного городу та хати. Він добре розумів, що раніше чи пізніше про його повернення стане відомо, але хотів, щоб сталось це якомога пізніше. Бо сподівався кілька днів посидіти у затінку та тиші батьківської хати, скинути тягар останніх років і розчинитись у безмежно приємній енергетиці рідної оселі, за якою він так скучив.

Крокуючи садом, Василь уявляв, як здивується мати, як зрадіє його появі батько, як стрибатиме на плечі його собака Цезар, як він згорне обох батьків в обійми і вони почнуть від радощів плакати, як він зайде у прохолодну тишу своєї кімнати, як він вижене з гаража батьківський мотоцикл, вдихне його запах! О, як пахне старий ІЖ-49! Так не пахне жоден мотоцикл! Як він сяде за кермо своєї машини... І од тієї уяви посмішка потяглась по обличчю Василя.

Марячи картинами зустрічі, він не помітив, як швидко скінчився яблуневий садок, сусідська левада і почалась їхня. Нарешті Василь вийшов до рідного городу. Щось шуркнуло позаду. Василь озирнувся. Під старою акацією, метрів за десять від нього, здоровезний заєць спокійно сидів на задніх лапах і то одним, то іншим оком дивився у бік Василя. Заєць наче точно знав, що без рушниці та собаки Василь аж нічогоісінько йому не зробить.

– О, здоров, вухатий! – весело звернувся Василь до зайця. – Бачу, без мене ви тут зовсім знахабніли?... Добре, іди собі, зараз не до тебе... Але як побачу на городі, – грайливо додав Василь, – начувайся, на осінь чекати не буду.

Заєць уважно вислухав настанову нового хазяїна, повернувся в інший бік і спокійно, не кваплячись, пострибав по справах. Василь ще хвилинку постояв у затінку старого клена, милуючись на краєвид своєї хати. Він стільки чекав на цю зустріч, що коли вона наблизилась, захотілось на мить її відтягти. Мабуть, підсвідомість та досвід підказували: те, на що він сподівається, і те, що зараз буде, може не співпасти.

На городі у матері, як завжди, був зразковий порядок. Все на своєму місці: і кукурудза, і картопля, і буряки, і гарбузи, і огірки, і помідори, і кріп, і перець, і цибуля, і часник, і ще багато усякої дрібноти, яку садять хазяйки. Справжня краса! Хоч з лупою ходи між рядками, а не побачиш жодної бур'янинки.

Тут треба зауважити, що порядок на городі – це особлива гордість кожної сільської господині. Бо город – це не тільки обличчя господарства, а й творчий витвір, щоб ви знали. І, так як художник малює своє полотно, так кожна хазяйка малює свій город. Як і в усякому мистецтві, тут є свої і Рембранти, і Пікасо, але є і зовсім недбалі та ледачі малярки. Є і свій технічний шпіонаж. Якимсь чином усі добре знають не тільки хто, що і де посадив, а й як воно росте, чим сусід його обробляє, які агротехнічні прийоми використовує, скільки гною він завіз на город торік, а скільки позаторік. Може, комусь це видасться дитячою забавкою? Ні, це не забавка. Від городу, а точніше врожаю на городі, залежить добробут, а тому таке дбайливе, навіть тендітне ставлення до свого годівника. Городянину це важко збагнути, але той, хто виріс на селі, мене добре розуміє.

Поки Василь у роздумах, наведу свіжий приклад, буквально кілька слів. Сталось це років шість тому. Привіз якимось син баби Люби десяток клубнів такої картоплі, якої жук не їсть. Посадила його баба Люба невеличким осередком проміж буряків, щоб без зайвої афіші подивитись, що воно за сатана така заморська. І дійсно, піднялась картопля, а на ній жодного жука! За тиждень цю новину знали у кожній хаті. А на осінь, коли почали копати картоплю, довелося поділитися врожаем із сусідами. Щоправда, нічого з тієї історії не вийшло. З роками, чи пересіялась та картопля з нормальною, чи жуки серед себе теж вивели новий сорт жуків, але надія на картопляне щастя розвіялась, наче марево, бо згодом новий сорт почали об'їдати так само, як і стару картоплю.

Ще раз оглянувши дбайливу роботу матері, Василь рушив до хати. Перше, що неприємно здивувало, це напівпорожня клуня. Клуня стояла в садку між городом та хатою, і проходячи повз неї, Василь побачив трохи торішнього сіна. Дивно, сінокіс вже пройшов, чому ж клуня порожня? Невже батьки залишилися без корови? Але ні, ось вона, свіжа, підгорнута купа гною, значить, корова є? Щось це не схоже на батька.

Василь тихенько, щоб не рипнуло, відкрив хвіртку паркану, який відділяв подвір'я від садка та городу, і зайшов у двір. На лаві біля дому, як завжди, стояли порожні, щойно помиті банки під молоко, кури та качки копирсались біля корита з дертю, півень гордо наглядав за порядком, а у хліві хрюкав кабанчик. Наче все на своєму місці, але чогось не вистачало. Так! Собача буда порожня. Нема його Цезаря! Коли Василь йшов з села, Цезарю було тільки три роки, щось зарано він здох, а може, хтось вкрав чи отруїли, чи вбили під час обшуку?

Цезар був дивовижною поміссю німецької та кавказької вівчарок. Розум дістався йому від німця, а статура та сила від кавказця. Він був здоровезний розумний собака, якого можна було навіть не прив'язувати, бо без команди хазяїна Цезар ані кроку не робив. А коли хтось із сусідів заходив у двір, він тільки мляво подавав голос, щоб хазяї чули, що на дворі з'явився чужинець, після чого уважно стежив за гостем. Можна було ходити повз собаку, гукати кого хочеш, заглядати у вікна хати та сарай, стукати у двері, а потім піти собі геть – собаку це зовсім не турбувало, але тільки-но чужинець візьме на подвір'ї хоч маленьку трісочку чи грудку землі, то з двору він вже не вийде, аж доки сам хазяїн не звільнить гостя з полону.

А коли Василь брав Цезаря на прогулянку по селу, то Цезар, як і належало службовій собаці, йшов ліворуч від Василя, ані на крок не відстаючи і не забігаючи наперед. Він йшов гордо, не звертаючи уваги на кішок, курей та інших собак, і тільки іноді піднімав очі на Василя, чи не буде якоїсь команди. Цезар добре відчував, що його хазяїн – це хазяїн усього села, і тому в нього було своє особливе собаче призначення, про яке іншим собакам навіть не снилося. Навіть увечері, коли Цезаря відпускали погуляти, він, швидко зробивши свої собачі справи та

навідавшись до деяких подружок, одразу повертався додому. Бо служба для Цезаря була перш за все.

І ось тепер вірного чотирилапого друга не було на місці. Василь, наче не вірячи очам, підійшов до буди і вже хотів зазирнути всередину, але випадково погляд Василя зачепився за батьківський теслярський верстат, який стояв поруч із криницею. Тут теж було щось не так. Скільки пам'ятав себе Василь, батько завжди щось майстрував на цьому верстаті. А зараз верстат стояв голий, наче сирота. Жодної, навіть маленької стружечки не лежало на ньому, і земля поруч верстата поросла травой. Невже батько захворів?

Поки Василь, розгублений та охоплений поганим передчуттям, стояв біля верстата, рипнули двері хати, і на ганок вийшла мати Василя Оксана.

– Мамо, – Василь впустив торбу на землю і дивився на матір.

Оксана уважно придивилась до кремезного чоловіка, що стояв біля верстата. Денне сонце світило в очі, і тому Оксана не одразу його впізнала.

– Синку, невже ти?

Від несподіванки ноги заслабли і вона присіла на ганок. Василь підбіг до матері, сів поруч та обняв її за плечі.

– Я, мамо, я.

Оксана притиснула голову сина до себе та зі сльозами на очах почала цілувати його.

– Синочку, любий! Як мені тебе не вистачало!.. Дякую, Господи, що почув молитви мої!.. Де ж ти був, бідолашний? Не писав, не дзвонив!

– Так вийшло, мамо, пробачте мені.

– Синочку, синочку! Чого тільки не казали про тебе... Я нікому не вірила. Знала, що добрим людям ти лиха не скоїв, а за інше Бог пробачить... Серце відчувало, що живий і що повернешся... Як же ми з батьком на тебе чекали! Усі очі прогледіли.

– А де батько? Поїхав кудись на машині?

– Нема більше твоєї машини, конфіскували під час обшуку, і батька нашого теж нема. – Оксана пустила сина та приклала хустинку до очей. – Три роки тому помер, а за рік після нього помер і твій собака Цезар. От вдвох з Марципашкою на тебе і чекали.

Тільки зараз Василь побачив, як посивіла його мати. Лихі роки вкрили обличчя і руки її глибокими зморшками, а відсутність сина, смерть чоловіка та важка праця самотності зробили зі статної веселої жінки худеньку бабусю. І тільки погляд, погляд рідної матінки залишився тим самим ніжним та люблячим.

Марципашка стара кішка Оксани. Вона була настільки стара, що Оксана навіть не пам'ятала, скільки їй років. Почувши ім'я, кішка вилізла з-під лави з банками та рушила до ганку. Марципашка впізнала Василя, бо одразу плигнула йому на коліна. Він притулив кішку до грудей, наче рідну дитину.

– Здоров, бандитко, теж на мене чекала? Спасибі, хоч ти матір не покинула.

Марципашка, звичайно, зраділа приїзду молодого хазяїна, але до прояву надмірної фамільярності ставилась не дуже. Дочекавшись, коли Василь перестав тискати її до себе, сплигнула на землю і знов пішла під лаву ховатись від сонця.

– А від чого батько помер? Він ще молодий був!

– Кажуть, серце не витримало. Як косив, так і впав. Коли я підбігла, він вже не дихав. Лікар казав, миттєва смерть... Звичайно, без батька погано, але ти, синку, не жалкуй. Господь таку смерть посилає тільки своїм улюбленицям. А це означає, що жив наш батько правильно і завдання своє на землі виконав... Хто зна, може він нам з неба ще не один раз допоможе.

Отак, посидівши на ганку і притулившись до сина, Оксана відчула, як сили знов повернулись до неї.

– Та що ж ми сидимо! Пішли у хату... Мені наче хто підказав учора. Хату прибрала, вареників з вишнею наліпила. Вишні цього року наче хто понасипав, дарма, що збирати нема кому. Сусідки ходять на трасу та продають відрами, а мені не до цього, аби з хазяйством упоратись.

– Так, пішли, – Василь важко підвівся і пішов за сумкою, що лишив біля верстата, – а я дивлюсь, буда пуста, на верстаті ніхто не працює... Так і подумав, що біда до нас завітала.

– Ти чим приїхав?

– Миколу Сенчишина пам'ятаєш?

– Авжеж, він чи не єдиний, хто з вашої банди в люди вибився. Чула, він тепер приватний підприємець, поважна людина, машину має. А все чому? Одружився вчасно, не те що ви, лобуряки, ніяк не напарубкуєтесь.

Оксана хоч і жартома, але казала це із деяким сумом. Дійсно, усі її подружки давно стали бабцями, а їй Господь такого щастя не дарував. Нічого не вдієш, від неї в такій справі мало що залежить.

– От Микола мене ГАЗоном і підкинув, – продовжував Василь, – на вокзалі в Прилуках зустрілися... А що, до нас якийсь автобус ходить?

– Ті, що на Київ ідуть, але ідуть повні і тут майже не зупиняються, хіба хто вийде.

– А як на базар їздять?

– Чи попуткою, чи скидаються комусь, у кого машина, а більшість торгує біля траси.

Не так воно склалось, як планувалось! І зустріч була не зовсім така, як уявляв собі Василь. Біль за батьком палив наче вогнем. Розмовами про Миколу та базар Василь тільки відволікав матір, щоб його особистий біль за батьком не завдав їй додаткового смутку. Скільки ж він хотів розказати батькові! А про скільки ще хотів розпитати!..

Звичка ховати почуття нарешті знадобилась і вдома. Василь спокійно пообідав, розклав речі, і тільки коли мати пішла доїти корову, а він лишився на самоті у своїй кімнаті, терпіти більше не хотів. Він плакав, як плачуть малі діти, голосно і зовсім не стримуючи себе. За роки війни, на яку він пішов майже добровольцем, він багато бачив, як убивали людей, і сам багато разів убивав. Але що таке втратити рідного батька! Це може відчувати тільки той, хто його втрачав.

Живий батько наче дах над головою. І не важливо, старий він чи зовсім хворий, поки батько живе, людина цей дах добре відчуває. А ось коли батька немає, то з дому, в якому ти живеш, наче хтось зняв усю кровлю, і тепер між небом, куди всі ми потрапимо, і твоєю особою більше нікого не залишилось. Наступним на шляху до вічності будеш ти! Звичайно, до цього стану незахищеності поступово звикаєш, але у перші часи перебудови свідомості дуже важко. І які б не були треновані та міцні нерви, а на загоєння енергетичної прірви потрібен час.

А що Оксана? Мати все розуміла. Надто добре вона знала сина. І коли подоїла корову, не стала виводити її у череду, а пішла та прип'яла на пасовисько за левадою. У хату теж не повернулась. Трохи посиділа в затінку осокара, а потім, незважаючи на спеку, почала поратись на городі. Хай дитина без свідків як слід відсумує за батьком.

Головне – син повернувся, і хоч би що було до цього часу, відтепер її життя знову набуло сенсу, знов є про кого піклуватися, кого любити, а там, може, і онуків Господь пошле. Оксана ще раз подивилась на небо, перехрестилась, прошепотіла Йому подяку і з новою, раніше нечуваною силою стала підгортати картоплю: «Хай там як, а погані часи позаду, і відтепер все буде добре!»

А що ж коїлось на селі? Дарма Василь сподівався, що його поява залишиться непоміченою. Це серед міста можна накласти купу, і ніхто не знатиме, чия вона, а у селі все інакше. Чого б ти не робив, а все одно побачать, бо хтось буде неподалік іти, чи непомітно стояти поруч, чекати на когось. Так воно і сталося.

Дід Рябуха, що жив у третій хаті на кутку, що ближчий до траси, і левада з пасовиськом якого виходять до яру, із самого ранку планував заколоти свого кабанчика. А кабанчик, хто, може, не знає, завжди відчуває, коли його повинні заколоти, і десь за півгодини до цього починає сильно верещати, бо хтось там на небі сповіщає бідоласі цю сумну новину. Так от, сільський колій мав прийти колоти кабанчика десь о шостій ранку. Рябуха встав о четвертій, приготував місце, соломі, бо газом обсмалювати кабанчика він не хотів. Саме соломію смалили і його дід, і батько, та й сало, вважав Рябуха, не таке смачне після газу, як після соломи. Між нами кажучи, якби він колов кабанчика на продаж, то, мабуть, обсмалив би й газом, бо так і швидше, і простіше, але саме цього кабанчика Рябуха планував колоти для себе.

Так от, Рябуха готується, а кабанчик собі мирно хрюкає, сподіваючись, що йому от-от принесуть сніданок. Вже шоста, сьома, восьма година, кабанчик спокійний, а колія все нема та й нема. Кабанчик починає ревіти від голоду. Треба було щось вирішувати, чи годувати його, чи ні. Тільки об одинадцятій прийшов колій, злий, голодний та п'яний, і пика така, що хоч пацюків бий. Якби колій не був йому свояком, то послав би Рябуха його під три чорти, але родич, і тому довелось терпіти. Кабанчик з появою колія, як і належало, заволав свою останню сумну пісню. Вдвох витягли його на подвір'я. Колій професійним ударом зробив свою справу, злили кров, почали обсмажувати. І тут з'ясувалось, що соломи Рябуха припас малувато. Поки свояк допалював останню, Рябуха побіг на пасовисько, де в нього була прискирдована позаторішня солома, бо свіжу, яка стояла біля клуні, він палити на кабанчика не схотів.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.